

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Čakovec

KLASA: 041-01/25-03/42
URBROJ: 613-22-25-9
Čakovec, 22. listopada 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Građansko-liberalni
savez
za 2024.**

S A D R Ź A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje	7
	Financijski izvještaji	9
III.	REVIZIJA ZA 2024.	15
	Ciljevi i područja revizije	15
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	15
	Metode i postupci revizije	16
	Nalaz za 2024.	17
	Provedba naloga i preporuka	22

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Građansko-liberalnog saveza (dalje u tekstu: Stranka) za 2024.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2024. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima ukupni prihodi evidentirani su i iskazani u iznosu od 82.066,48 eura, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u iznosu od 99.984,48 eura, odnosno više za 17.918,00 eura ili 21,8 %.

Naime, po dostavljenom obračunu troškova izborne promidžbe (za izbor zastupnika u Hrvatski sabor održanim u travnju 2024.), koji je sastavila politička stranka – nositelj koalicijske liste (Socijaldemokratska partija Hrvatske) Stranka u svojim poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nije evidentirala ni iskazala ostvarene prihode od naknade troškova izborne promidžbe (17.918,00 eura), a umjesto ostvarenih ukupnih rashoda za promidžbu koji se odnose na Stranku (40.833,62 eura) evidentirani su i iskazani rashodi u iznosu od 22.924,91 euro (razlika između troškova i naknade po obračunu uvećana za 9,29 eura, odnosno troškove preferencijalne kampanje koje Stranka podmiruje sama i koji nisu uređeni zaključenim sporazumima). U skladu s načelom pojedinačnog iskazivanja pozicija, Stranka je u poslovnim knjigama trebala evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati ukupne prihode i ukupne rashode od izborne promidžbe, a ne samo njihovu razliku.

Također, rashodi za komunalne usluge (komunalna naknada, voda i naknada za uređenje voda, odvoz otpada, pričuva) za prosinac 2024. u iznosu od 81,89 eura te električnu energiju za kolovoz i rujna 2024. u iznosu od 27,10 euro nisu evidentirani u poslovnim knjigama iako je Stranka primila račune, dok su dva puta evidentirani rashodi za komunalne usluge za lipanj 2024. u iznosu od 89,22 eura i električnu energiju za srpanj 2024. u iznosu od 19,99 eura.

Nadalje, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima rashodi u iznosu od 1.473,89 eura nisu evidentirani, odnosno iskazani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Tako su u okviru rashoda za komunalne usluge u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za zakup poslovnog prostora koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za zakupnine i najamnine u iznosu od 1.367,34 eura te rashodi za plin u iznosu od 86,56 eura i električnu energiju u iznosu od 19,99 eura koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za energiju. (točka 2. Nalaza)

- Za 2024. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke (uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima). Bilješke sadrže informacije o Stranci, osnove sastavljanja financijskih izvještaja, sažetak značajnijih računovodstvenih politika te dopunu podataka i druge obvezne podatke, kao i AOP oznaku izvještaja na koju se odnose. Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima sadrže podatke o ostvarenim rashodima tekuće i prethodne godine te indeks ostvarenja u odnosu na prethodnu godinu, ali ne sadrže razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na prethodnu godinu (manje su ostvareni ostali prihodi za 11.557,33 eura ili 68,5 %, dok su više ostvareni prihodi po posebnim propisima za 10.082,10 eura ili 16,3 % te materijalni rashodi za 28.687,40 eura ili 131,8 %, rashodi za zaposlene za 26.009,28 eura ili 125,6 % i drugi nespomenuti rashodi za 5.079,61 euro ili 6 349,5 %). (točka 3. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2024. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Svojstvo pravne osobe Stranka je stekla u srpnju 2017. upisom u Registar političkih stranaka pod nazivom Građansko-liberalni savez. Skraćeni naziv Stranke je GLAS. Do konca travnja 2024. sjedište Stranke bilo je Ulica Josipa Pasarića 12, a od svibnja 2024. je Ribnjak 32, Zagreb.

Osnivačka konvencija donijela je u srpnju 2017. Političku platformu Stranke i Statut, kojima su određeni djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke.

Politička platforma Stranke temelji se na osnovnim političkim ciljevima izgradnje otvorenog društva u kojem se različitosti potiču kao komparativna prednost, a samosvjesni, ispunjeni i uspješni pojedinci pokretači su napretka uz izgradnju stabilnih i predvidivih institucija u službi građana. Područja na koja se usmjerava djelovanje Stranke su: individualne slobode i prava; društvo jednakih mogućnosti – socijalna pravednost i smanjenje društvene nejednakosti; gospodarski razvoj; teritorijalna i politička organizacija zemlje; vladavina prava, pravna država i pravosuđe; borba protiv korupcije; javna uprava kao stvarni servis građana i gospodarstva; smanjenje društvene i ekonomske presije te uključivanje građana u proces donošenja odluka na svim razinama.

Statutom su utvrđeni: naziv, sjedište i znak; temeljne vrijednosti i ciljevi; javnost rada; članstvo; načela ustroja i ustrojstvo; interesni oblici organiziranja, financijsko poslovanje, kandidiranje i izbori te akti Stranke. U političkom djelovanju se Stranka, prema odredbama Statuta, između ostalog, zalaže za jednakost svih građana pred zakonom; višestranački i parlamentarni demokratski sustav; trodiobu vlasti; afirmaciju znanja, znanosti, kreativnosti i sposobnosti te osobnog poštenja; slobodu mišljenja i izražavanja, zabranu diskriminacije i isključivanja; slobodu gospodarskog djelovanja, gospodarski napredak i blagostanje; socijalni dijalog i pravednost; vjerske slobode uz odvojenost države i crkve; kulturu dijaloga, toleranciju, poštivanje i zaštitu različitosti; poticanje građanskog aktivizma; zdravlje ljudi i visoke ekološke standarde te decentralizaciju države. Izmjenama i dopunama Statuta iz veljače 2019. i studenoga 2024. izmijenjene su odredbe koje se odnose na sastav i broj članova pojedinih središnjih tijela Stranke. U vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2025.) u službenom listu Republike Hrvatske objavljen je pročišćeni tekst Statuta (Narodne novine 112/25).

Stranka je organizirana na teritorijalnom načelu. Koncem 2024. i u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2025.) ima 30 podružnica i tri županijske organizacije. Prihode ostvaruje iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od dobrovoljnih priloga (donacija), članarina te iz drugih izvora u skladu s propisima.

Članom Stranke može postati svaki punoljetni, poslovno sposoban državljanin Republike Hrvatske koji prihvaća temeljne vrijednosti, Program i Statut Stranke te zadovoljava ostale uvjete propisane Pravilnikom o članstvu i Etičkim kodeksom.

Prema odredbama Statuta, središnja tijela Stranke su: Konvencija, predsjednik, Predsjedništvo, Nacionalno vijeće, Programsko vijeće, Statutarno vijeće i Nadzorni odbor. U Stranci također djeluje i Tajništvo kao stručno-operativno tijelo.

Konvencija je najviše upravno tijelo Stranke koju čine predsjednik i potpredsjednici Stranke, članovi središnjih tijela i Programskog vijeća, državni dužnosnici iz redova Stranke, predsjednici i povjerenici podružnica, općinski načelnici, gradonačelnici, župani i njihovi zamjenici iz redova Stranke, vijećnici u županijskim skupštinama, općinskim i gradskim vijećima i vijećima gradskih četvrti grada Zagreba te po jedan izabrani predstavnik podružnica. Može biti izborna, izvještajno-programska i izvanredna. Izborna konvencija održava se jednom u četiri godine, a izvještajno-programska po potrebi, najmanje jednom svake dvije godine. Konvencija, između ostalog, utvrđuje temeljne vrijednosti i načela Stranke, donosi i mijenja program i osnovne programske smjernice Stranke te njezinu opću politiku i stajališta, donosi Statut te izmjene i dopune Statuta, raspravlja i prihvaća izvješća o radu središnjih tijela Stranke te bira predsjednika i članove radnih tijela i Nadzornog odbora. U studenome 2024. održana je izborna konvencija na kojoj je izabran novi predsjednik i članovi tijela Stranke.

Predsjednik Stranke predstavlja i zastupa Stranku te odgovara za njezin rad. Mandat predsjednika traje četiri godine s mogućnošću jednog reizbora. Predsjednica Stranke od srpnja 2017. (ponovno izabrana u 2019.) do 14. studenoga 2024. bila je Anka Mrak Taritaš, dipl. ing. arh. (odlukom Predsjedništva iz 2023. produžen joj je mandat predsjednice Stranke do održavanje Konvencije), a od 14. studenoga 2024. i u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2025.) predsjednik Stranke je mr. sc. Stanko Borić.

Predsjedništvo je najviše izvršno-političko tijelo Stranke koje ima do 17 članova te zasjeda najmanje jednom mjesečno. Predsjedništvo, između ostalog, provodi program Stranke te odluke Konvencije i Nacionalnog vijeća; raspravlja o svim političkim pitanjima važnim za građane Republike Hrvatske; predlaže izborni program te akte koje donosi Konvencija; vodi brigu o odnosima s javnošću; koordinira rad središnjih tijela, županijskih organizacija i podružnica; donosi odluke o osnivanju drugih tijela i tematskih odbora, promjeni adrese Stranke, raspuštanju županijskih organizacija i podružnica te imenovanju povjerenika; imenuje izborni stožer Stranke te vodi brigu o materijalno-financijskom poslovanju Stranke.

Nacionalno vijeće je najviše političko tijelo Stranke između zasjedanja Konvencije koje, između ostalog, vodi brigu o radu Konvencije; donosi poslovnik o radu Nacionalnog vijeća; bira predsjednika i dva potpredsjednika Nacionalnog vijeća; bira i razrješuje glavnog i međunarodnog tajnika Stranke; donosi izborni program i analizira rezultate izbora; odlučuje o predizbornim i poslijeizbornim koalicijama, kandidatima Stranke za nacionalne izbore i kandidatima za izbore na razini Europske unije te o udruživanju i učlanjivanju Stranke u domaće i međunarodne organizacije; imenuje odbore i druga stručna tijela te utvrđuje kandidate za izbor u tijela Stranke; donosi pravilnike o članstvu, radu Statutarnog vijeća i sudova časti, financijskom poslovanju i radu Nadzornog odbora te kandidiranju i izborima; donosi Etički kodeks; raspravlja i usvaja izvješće o radu kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru; donosi financijski plan i usvaja završni račun te odlučuje o visini godišnje članarine.

Programsko vijeće raspravlja i osmišljava programe i politike Stranke te načine njihove provedbe. Ima do 15 članova koje bira Nacionalno vijeće na prijedlog Predsjedništva, sastaje se po potrebi, a najmanje jednom u dva mjeseca (od studenoga 2024. jednom u šest mjeseci).

Statutarno vijeće je stalno tijelo Stranke od pet članova koje je ovlašteno tumačiti odredbe Statuta, donositi prijedloge izmjena Statuta Stranke te odlučivati o žalbama protiv odluka sudova časti županijske organizacije (drugostupanjski postupak po prijavama članova Stranke i stranačkih tijela).

Nadzorni odbor nadzire zakonitost i statutarnost rada te materijalno-financijsko poslovanje Stranke, ima pet članova i za svoj rad odgovara Konvenciji Stranke. U slučaju uočenih nepravilnosti u radu pojedinog tijela Stranke u pisanom obliku izvještava Predsjedništvo Stranke i poziva nadležno tijelo da u što kraćem roku ispravi uočene nepravilnosti.

Tajništvo Stranke je stručno-operativno tijelo koje vodi brigu o operativnom funkcioniranju Stranke, vodi službenu evidenciju članova Stranke i izrađuje stranačke iskaznice. Radom Tajništva rukovodi glavni tajnik Stranke, a za svoj rad odgovara Predsjedništvu i predsjedniku Stranke. Za obavljanje poslova Tajništva ustrojena su radna mjesta (administrativni tajnik, informatičar, glasnogovornik, voditelj odjela za programe i edukaciju, voditelj odjela za organizacijski ustroj) te su utvrđene dužnosti (opis poslova), potrebna stručna sprema (kvalifikacije) i predviđena mjesečna netoplaća članova Tajništva koji dužnost obavljaju profesionalno, odnosno volonterski ako nema uvjeta za profesionalno obavljanje dužnosti.

Glavni tajnik Stranke bavi se materijalno-financijskim poslovanjem Stranke, brine se o organizaciji i koordinaciji tijela Stranke, o radu Tajništva te o poboljšanju i unaprjeđenju unutarnje organizacije i komunikacije u Stranci, odgovoran je za izvršenje odluka Predsjedništva, predsjednika, Nacionalnog vijeća i Nadzornog odbora te sudjeluje u radu svih središnjih tijela Stranke omogućavajući im organizacijske, tehničke i materijalne uvjete za njihov rad. Od srpnja 2019. do 14. studenoga 2024. glavni tajnik Stranke bio je Stanko Kordić, dipl. pol., a od tada i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2025.) glavna tajnica Stranke je Ana Marta Cesar, mag. pol.

Stranka je članica europske političke stranke Savez liberala i demokrata za Europu (*ALDE – engl. Alliance of Liberals and Democrats for Europe*), koja okuplja političke stranke građansko-liberalnog usmjerenja te promiče liberalno-demokratske vrijednosti, a posebno vrijednosti na kojima je utemeljena Europska unija, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, jednakost te poštovanje ljudskih prava.

Osim Statuta, doneseni su Etički kodeks, Pravilnik o financijskom poslovanju, Pravilnik o radu Statutarnog vijeća i sudova časti te Pravilnik o članstvu.

U 2024. Stranka ima dva zaposlenika na neodređeno vrijeme.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Stranka u poslovanju primjenjuje Statut, unutarnje akte i provedbene propise za neprofitne organizacije te vodi poslovne knjige kojima su osigurani podaci za Stranku u cjelini. Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora.

Pravilnikom o financijskom poslovanju Stranke (iz rujna 2017.) te njegovim Izmjenama i dopunama (iz prosinca 2019.), uređen je način pribavljanja prihoda, vrste prihvatljivih rashoda za stranačke aktivnosti, financijsko planiranje i izvješćivanje te način evidentiranja prihoda i rashoda. Odredbama članka 8. navedenog Pravilnika, utvrđeno je da se svaki rashod i izdatak mora temeljiti na vjerodostojnoj knjigovodstvenoj ispravi kojom se dokazuje obveza plaćanja, a zakonski zastupnik, odnosno osoba koju on ovlasti odobrava plaćanje potpisom ili drugom oznakom na vjerodostojnoj knjigovodstvenoj ispravi. Prema Odluci o imenovanju odgovorne osobe za kontrolu vjerodostojnosti isprava – likvidatora (iz siječnja 2024.), obveze likvidatora su, između ostalog, provjera formalne, materijalne i računske točnosti knjigovodstvenih isprava te odobravanje knjigovodstvenih isprava koje su ispravne i potpune.

Nadzor i izvješćivanje tijela Stranke uređeni su, između ostalog, Statutom Stranke. Uspostavljena je odgovarajuća struktura izvješćivanja unutar tijela Stranke. Nadzorni odbor Stranke razmatra prijedloge programa rada i financijskog plana i njihovo ostvarenje te daje mišljenje i podnosi izvješće Nacionalnom vijeću prije njihova usvajanja. Nadzorni odbor je u veljači 2025. prihvatio prijedlog Izvješća o izvršenju Programa rada i Financijskog plana za 2024.

Etičkim kodeksom (iz rujna 2017.) utvrđena su pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja koje trebaju poštovati članovi Stranke, nestranački suradnici, odnosno nezavisni kandidati koje Stranka predlaže ili podržava za izvršne ili predstavničke dužnosti. Prema pisanom očitovanju odgovorne osobe iz kolovoza 2025., tijekom 2024. nije bilo povrede stranačke dužnosti.

Stranka je uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije putem medijskih aktivnosti (priopćenja, davanje izjava i održavanje tiskovnih konferencija) te javnim priopćenjima na društvenim mrežama i mrežnim stranicama (objavljivanje i oglašavanje medijskih sadržaja). Komunikacija unutar Stranke odvija se primarno na redovitim sastancima stranačkih tijela, neposrednim kontaktom ili putem *online* platformi (*Viber*, *Zoom*), kroz programe edukacije članova Stranke (političko-obrazovni seminari i predavanja) te na druge dopuštene načine. Stranka poštuje propise kojima je regulirano pravo pristupa informacijama, transparentnost i odgovornost, objavljivanje propisanih izvještaja i planova te drugih akata. Dokumenti i informacije o djelovanju Stranke objavljeni su na mrežnim stranicama Stranke (između ostalog, Statut, Etički kodeks, Program rada i Financijski plan za 2024. te Izmjene i dopune Financijskog plana za 2024.).

Planiranje

Program rada Stranke i Financijski plan za 2024. doneseni su u prosincu 2023., a Izmjene i dopune Financijskog plana u prosincu 2024. (izmjene i dopune Programa rada nisu donesene).

Financijskim planom za 2024. planirani su prihodi u iznosu od 67.000,00 eura, rashodi u iznosu od 81.500,00 eura te je planiran manjak prihoda za 2024. u iznosu od 14.500,00 eura. Preneseni višak prihoda iz prethodne godine planiran je u iznosu od 15.000,00 eura i višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 500,00 eura.

Izmjenama i dopunama Financijskog plana planirani su prihodi u iznosu od 76.600,00 eura (što je 9.600,00 eura ili 14,3 % više u odnosu na Financijski plan), a rashodi u iznosu od 92.950,00 eura (što je 11.450,00 eura ili 14,0 % više u odnosu na Financijski plan).

Nadalje, planiran je manjak prihoda za 2024. u iznosu od 16.350,00 eura, preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja u iznosu od 15.000,00 eura te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 1.350,00 eura. Izmjenama i dopunama Financijskog plana planirani prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 72.000,00 eura, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 3.400,00 eura, prihode od članarina u iznosu od 1.000,00 eura te prihode od prodaje roba i pružanja usluga u iznosu od 200,00 eura. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 46.550,00 eura, rashode za zaposlene u iznosu od 46.000,00 eura, financijske rashode u iznosu od 300,00 eura te druge rashode u iznosu od 100,00 eura.

Financijski plan te njegove izmjene i dopune sadrže plan prihoda i rashoda, rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga Stranka ostvariti na 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan, obrazloženja financijskog plana te informaciju o tome da se Stranka u 2024. ne planira zaduživati niti davati zajmove.

Programom rada Stranke za 2024. planirani su ciljevi Stranke, aktivnosti i financijska sredstva potrebna za provođenje planiranih aktivnosti i ostvarenje ciljeva. Planirane aktivnosti Stranke u 2024. odnose se na širenje mreže podružnica i županijskih organizacija te privlačenje novih članova (obilasci terena, održavanje sjednica središnjih tijela Stranke te seminara i konferencija u različitim dijelovima Republike Hrvatske); održavanje političko-obrazovnih seminara, konferencija, treninga za organizaciju skupova i kampanja te distribuciju promidžbenog materijala u izornoj godini; neformalna druženja na lokalnom i nacionalnom nivou ili komunikacije u različitim formatima koje Stranka organizira uz podršku središnjih tijela Stranke, u suradnji s domaćim ili inozemnim sestrinskim političkim strankama ili organizacijama; redovito održavanje mrežnih stranica i drugih oblika internetske komunikacije; aktivnosti zastupnika u Hrvatskom saboru i lokalnih vijećnika, akcije na terenu i sve oblike unutarstranačkog informiranja; redovnu komunikaciju s novinarima (konferencije za medije, izjave ili intervjui predstavnika Stranke u lokalnim i nacionalnim medijima); objavljivanje ili oglašavanje različitih oblika medijskih sadržaja putem društvenih mreža (*Facebook, Instagram, Twitter*); aktivnosti praćenja medija, istraživanje javnog mnijenja, savjetovanje za odnose s javnošću te treninge za javne nastupe.

Za provođenje planiranih aktivnosti planirana su financijska sredstva u iznosu od 81.500,00 eura, od čega za aktivnosti redovnog poslovanja (između ostalog, za plaće, zakupnine, režijske troškove, računovodstvene usluge i druge troškove) u iznosu od 54.600,00 eura, komunikaciju s javnošću u iznosu od 21.200,00 eura, sudjelovanje u radu europskog saveza liberala i produbljivanje međunarodne suradnje s ostalim liberalnim političkim strankama unutar i izvan Europske unije u iznosu od 2.100,00 eura, unutarstranačku komunikaciju i edukaciju u iznosu od 2.000,00 eura te izradu novih politika i programa Stranke u iznosu od 1.600,00 eura.

Prema Izvješću o izvršenju Programa rada i Financijskog plana za 2024., Stranka je provela sve planirane aktivnosti. Između ostalog, sudjelovala je na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor u kojima je imala predstavnike u dvije izborne jedinice te je provodila aktivnosti usmjerene na održavanje predsjedničkih izbora i izbora članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2024. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke (uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima). Financijski izvještaji, Program rada, Financijski plan i Izmjene i dopune Financijskog plana za 2024. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti za 2024. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2024., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 82.066,48 eura, što je 3.186,50 eura ili 4,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 5.466,48 eura ili 7,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	58.752,82	68.663,96	116,9
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	3.234,33	3.405,29	105,3
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	28,27	990,00	3 501,9
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	0,00	3.400,00	-
5.	Drugi prihodi	16.864,56	5.607,23	33,2
	Ukupni prihodi	78.879,98	82.066,48	104,0

Najznačajniji udjel imaju prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 68.663,96 eura ili 83,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 13.402,52 eura i imaju udjel od 16,3 % u ukupno ostvarenim prihodima.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije više ostvareni su prihodi od članarina za 961,73 eura ili 3 401,9 % zbog veće naplate članarine. Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) prethodne godine nisu ostvareni, a u 2024. su ostvareni u iznosu od 3.400,00 eura. Manje su ostvareni drugi prihodi za 11.257,33 eura ili 66,8 % jer je prethodne godine zbog zastare otpisan značajniji iznos obveza prema političkoj stranci – nositelju koalicijske liste (Socijaldemokratskoj partiji Hrvatske) za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u 2020.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 68.663,96 eura i u cijelosti se odnose na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke.

Ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 8/24, 74/24 i 77/24), koje je donio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora u siječnju i lipnju 2024. Prema odredbi članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru. Stranci su, za osvojeno jedno zastupničko mjesto, u 10. sazivu Hrvatskog sabora iz državnog proračuna na središnji račun doznačena sredstva u ukupnom iznosu od 25.663,40 eura (za prvo tromjesečje 2024. u iznosu od 17.171,49 eura i za razdoblje do 16. svibnja 2024. u iznosu od 8.491,91 euro) te u 11. sazivu Hrvatskog sabora u ukupnom iznosu od 43.000,56 eura (za razdoblje od 16. svibnja do 30. lipnja 2024. u iznosu od 8.679,58 eura te za treći i četvrti kvartal u jednakim iznosima od 17.160,49 eura).

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 3.405,29 eura. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke, a ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici, a sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Tijekom 2024. Stranka ima sedam vijećnika u predstavničkim tijelima šest jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Bjelovarsko-bilogorska županija, gradovi Velika Gorica, Krapina i Kraljevica te općine Štefanje i Malinska – Dubašnica). Sredstva su ostvarena u skladu sa spomenutim odlukama lokalnih jedinica, a naplata prihoda prati se u središnjici Stranke.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 990,00 eura i u cijelosti se odnose na članarine. U prosincu 2022. Stranka je donijela Odluku o visini članarine članova, prema kojoj članovi plaćaju članarinu na dobrovoljnoj osnovi. Za primljene članarine Stranka je u 2024., u skladu s odredbama članka 20. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i članka 3. Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19), vodila propisanu evidenciju o primitku članarina i izdavala potvrde o primitku članarina. Prema Registru članova, koncem 2024. Stranka ima 582 člana.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 3.400,00 eura odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje redovitih političkih aktivnosti Stranke tijekom godine. Ostvareni su od šest fizičkih osoba u novcu u pojedinačnim iznosima od 300,00 eura do 1.000,00 eura.

Za dobrovoljni prilog (donaciju) čija je vrijednost veća od 663,61 euro, Stranka je s fizičkom osobom zaključila ugovor. Fizičke osobe koje su dale dobrovoljni prilog (donaciju) dostavile su Stranci izjavu da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) vođene su propisane evidencije te izdavane potvrde.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 5.607,23 eura. Vrijednosno značajniji odnose se na vrijednost ulaganja u tuđu imovinu u iznosu od 5.159,61 euro (poslovni prostor u vlasništvu Grada Zagreba, Ulica Josipa Pasarića 12, u kojem je do konca travnja 2024. bilo sjedište Stranke) koje je u cijelosti amortizirano u 2020., a u lipnju 2024. isknjiženo iz poslovnih knjiga Stranke te su u jednakom iznosu od 5.159,61 euro u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani ostali nespomenuti prihodi te drugi rashodi. Preostali drugi prihodi odnose se na prihode od prodaje uredskog namještaja u iznosu od 300,00 eura i prihode od otpisa obveza u iznosu od 147,62 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2024., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 102.655,89 eura, što je 59.825,70 eura ili 139,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 9.705,89 eura ili 10,4 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	20.709,96	46.719,24	225,6
2.	Materijalni rashodi	21.770,68	50.458,08	231,8
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	778,06	23.632,42	3 037,4
2.2.	Drugi materijalni rashodi	20.992,62	26.825,66	127,8
3.	Financijski rashodi	269,55	318,96	118,3
4.	Drugi rashodi	80,00	5.159,61	6 449,5
	Ukupni rashodi	42.830,19	102.655,89	239,7
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	78.879,98	82.066,48	104,0
	Višak prihoda	36.049,79	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	20.589,41	-

U ukupno ostvarenim rashodima, značajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu od 50.458,08 eura ili 49,2 % i rashodi za zaposlene u iznosu od 46.719,24 eura ili 45,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi iznose 5.478,57 eura i imaju udjel od 5,3 % u ukupno ostvarenim rashodima.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno su značajnije veći materijalni rashodi za 28.687,40 eura ili 131,8 % jer je Stranka u 2024. sudjelovala na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor i ostvarila troškove izborne promidžbe te rashodi za zaposlene za 26.009,28 eura ili 125,6 % jer je u 2024. u Stranci zaposlena još jedna osoba na neodređeno vrijeme.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 46.719,24 eura. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 40.102,32 eura i doprinose na plaće u iznosu od 6.616,92 eura za dva zaposlenika Stranke (na radnim mjestima voditelj odjela za organizacijski ustroj i informatičar). Prosječna isplaćena plaća po zaposleniku iznosila je 3.341,86 eura bruto, odnosno 2.308,43 eura neto. Plaće su obračunane i isplaćene u skladu s ugovorima o radu te propisima koji uređuju obračun i isplatu plaća.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 23.632,42 eura, od čega se 22.924,91 euro odnosi na rashode za izbornu promidžbu (u cijelosti usluge promidžbe i informiranja) za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, a 707,51 euro na promidžbu i informiranje (usluge oglašavanja na društvenoj mreži Facebook) u okviru redovne djelatnosti Stranke.

Stranka je, kao izborni sudionik / koalicijski partner, na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor održanim u travnju 2024., sudjelovala s još pet političkih stranaka (Socijaldemokratskom partijom Hrvatske; Centrom; Hrvatskom seljačkom strankom; Dalijom Orešković i ljudima s imenom i prezimenom te Narodnom strankom – REFORMISTI) u deset izbornih jedinica (I. – X.). U ožujku 2024. zaključeni su Sporazum i Dodatak Sporazumu o zajedničkom izlasku na izbore kojima je, između ostalog, utvrđen broj pripadajućih mjesta Stranke na izbornim listama; da će politička stranka – nositelj koalicijske liste (Socijaldemokratska partija Hrvatske) otvoriti poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe, a po okončanju izborne promidžbe sastaviti obračun; troškove kampanje koalicijski partneri snosit će razmjerno osvojenom broju zastupničkih mjesta u svih deset izbornih jedinica, a naknada troškova izborne promidžbe pripast će političkim strankama po broju osvojenih zastupničkih mjesta.

U skladu sa zaključenim sporazumima politička stranka – nositelj koalicijske liste (Socijaldemokratska partija Hrvatske) otvorila je poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe na koji je Stranka uplatila 12.453,13 eura. Također je u zakonom propisanom roku dostavila Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe (FIN-IZVJ-IP) za razdoblje od 14. ožujka do 17. svibnja 2024., kao i ispravljeni Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe za razdoblje od 14. ožujka do 28. lipnja 2024., nakon obavljenog nadzora Državnog izbornog povjerenstva. Prema podacima iz spomenutog ispravljenog Financijskog izvještaja, ukupni primici za financiranje izborne promidžbe iskazani su u iznosu od 1.645.250,66 eura (vlastita sredstva 1.476.415,49 eura, donacije 168.835,17 eura), a ukupni troškovi u iznosu od 1.646.436,52 eura.

Prema obračunu troškova izborne promidžbe koji je u srpnju 2024. sastavila politička stranka – nositelj koalicijske liste (Socijaldemokratska partija Hrvatske), Stranka je za osvojeno jedno zastupničko mjesto ostvarila naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 17.918,00 eura te je utvrđen udjel Stranke u troškovima izborne promidžbe u iznosu od 40.833,62 eura (od čega se iznos od 36.023,91 euro odnosi na pripadajući udjel sudjelovanja u troškovima izborne promidžbe koji se raspodjeljuju između političkih stranaka – koalicijskih partnera, a iznos od 4.809,71 euro na troškove preferencijalne kampanje koje Stranka podmiruje sama i koji nisu uređeni zaključenim sporazumima).

Nadalje, po dostavljenom obračunu, Stranka u svojim poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nije evidentirala ni iskazala ostvarene prihode od naknade troškova izborne promidžbe (17.918,00 eura), a umjesto ostvarenih ukupnih rashoda za promidžbu koji se odnose na Stranku (40.833,62 eura) evidentirani su i iskazani rashodi u iznosu od 22.924,91 euro (razlika između troškova i naknade po obračunu uvećana za 9,29 eura koji se odnose na trošak preferencijalne kampanje). Koncem 2024. obveze Stranke prema političkoj stranci – nositelju koalicijske liste (Socijaldemokratskoj partiji Hrvatske) iznose 2.105,91 euro.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 26.825,66 eura. Vrijednosno značajniji u iznosu od 23.735,85 eura ili 88,5 % odnose se na uslugu zakupa poslovnog prostora za obavljanje redovne djelatnosti Stranke (na temelju dva ugovora o najmu) u iznosu od 10.968,07 eura, konzultantske usluge u području odnosa s javnošću i marketinške strategije u iznosu od 4.200,00 eura, računovodstvene usluge u iznosu od 2.695,00 eura, komunalne usluge u iznosu od 2.458,54 eura, članarinu koju Stranka plaća kao pridružena članica političke stranke europskih liberala ALDE u iznosu od 2.000,00 eura te usluge telefona u iznosu od 1.414,24 eura.

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 318,96 eura, a odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 287,41 euro, zatezne kamate u iznosu od 29,96 eura te negativne tečajne razlike u iznosu od 1,59 eura.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 5.159,61 euro. Odnose se na vrijednost ulaganja u tuđu imovinu (poslovni prostor u vlasništvu Grada Zagreba, Ulica Josipa Pasarića 12, u kojem je do konca travnja 2024. bilo sjedište Stranke), a koje je u cijelosti amortizirano u 2020. Stranka je do konca svibnja 2024. djelatnost obavljala u poslovnom prostoru u zakupu u vlasništvu Grada Zagreba na temelju Ugovora o korištenju prostora iz studenoga 2017. zaključenog na mandatno razdoblje Gradske skupštine Grada Zagreba. Tijekom 2018. i 2019. izvršena su ulaganja u navedeni poslovni prostor u iznosu od 5.159,61 euro. Kako Stranka nije ostvarila pravo na prijavu na natječaj za zakup gradskih prostora koji je Grad Zagreb objavio u ožujku 2024., prestankom zakupa navedenog poslovnog prostora, u lipnju 2024. iz poslovnih knjiga Stranke isknjižena je vrijednost ulaganja u tuđu imovinu u iznosu od 5.159,61 euro.

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2024. iznosi 20.589,41 euro. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 25.143,56 eura te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 4.554,15 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2024., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 11.272,77 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2024.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2024.	31. prosinca 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Financijska imovina	29.514,83	11.272,77	38,2
1.1.	Novac u banci i blagajni	29.514,83	10.472,77	35,5
1.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	0,00	800,00	-
	Ukupno imovina	29.514,83	11.272,77	38,2
2.	Obveze	4.371,27	6.718,62	153,7
2.1.	Obveze za rashode	4.371,27	6.718,62	153,7
3.	Vlastiti izvori	25.143,56	4.554,15	18,1
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	29.514,83	11.272,77	38,2

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2024. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom godine za 18.242,06 eura ili 61,8 %, najvećim dijelom zbog smanjenja novčanih sredstava na računu te ostvarenog manjka prihoda za 2024.

Financijska imovina iznosi 11.272,77 eura, a odnosi se na novčana sredstva na računu kod poslovne banke u iznosu od 10.472,50 eura, jamčevni polog (za zakup poslovnog prostora) u iznosu od 800,00 eura i novac u blagajni u iznosu od 0,27 eura.

Obveze za rashode u iznosu od 6.718,62 eura odnose se na obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2024.) u iznosu od 3.893,27 eura, obveze prema političkoj stranci – nositelju koalicijske liste (Socijaldemokratskoj partiji Hrvatske) za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 2.105,91 euro te obveze prema dobavljačima (računi za prosinac 2024.) u iznosu od 710,16 eura i fizičkoj osobi (na ime povrata plaćenog računa) u iznosu od 9,28 eura. Obveze su koncem 2024. nedospjele i do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2025.) u cijelosti su podmirene.

Vlastiti izvori u iznosu od 4.554,15 eura odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2024.

Postupci revizije provedeni su od 9. srpnja do 22. listopada 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum (Narodne novine 29/19 i 98/19)
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
5. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
6. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
7. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum u informacijski sustav za nadzor financiranja

8. Statut Stranke
9. Pravilnik o financijskom poslovanju (rujan 2017.)
10. Etički kodeks (rujan 2017.)
11. Pravilnik o članstvu (rujan 2017.)
12. Program rada za 2024. (prosinac 2023.)
13. Financijski plan te Izmjene i dopune Financijskog plana za 2024. (prosinac 2023. i prosinac 2024.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz Financijskog plana te Izmjena i dopuna Financijskog plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera svih stavki na računima prihoda, rashoda te imovine, obveza i vlastitih izvora. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2024.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2024. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

1. Planiranje

1.1. U prosincu 2023. Nacionalno vijeće Stranke donijelo je Program rada Stranke i Financijski plan za 2024., a u prosincu 2024. Izmjene i dopune Financijskog plana.

Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 67.000,00 eura, rashodi u iznosu od 81.500,00 eura te je planiran manjak prihoda za 2024. u iznosu od 14.500,00 eura. Preneseni višak prihoda iz prethodne godine planiran je u iznosu od 15.000,00 eura i višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 500,00 eura.

Izmjenama i dopunama Financijskog plana prihodi su planirani u iznosu od 76.600,00 eura (što je 9.600,00 eura ili 14,3 % više u odnosu na Financijski plan) te rashodi u iznosu od 92.950,00 eura (što je 11.450,00 eura ili 14,0 % više u odnosu na Financijski plan). Nadalje, planiran je manjak prihoda za 2024. u iznosu od 16.350,00 eura, preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja u iznosu od 15.000,00 eura te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 1.350,00 eura.

Financijskim planom za 2024. i Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2024. planiran je rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga Stranka ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi u iznosu od 15.000,00 eura, a sastoji se od prenesenog viška prihoda iz 2023. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za prethodnu godinu (2023.), višak prihoda za 2023. iznosio je 36.049,79 eura, preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina iznosio je 10.906,23 eura te je koncem 2023. višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (za 2024.) iznosio 25.143,56 eura, što je 10.143,56 eura ili 67,6 % više od planiranog Financijskim planom za 2024. i njegovim Izmjenama i dopunama. S obzirom na to da su u vrijeme donošenja Izmjena i dopuna Financijskog plana za 2024. (prosinac 2024.) bili poznati točni podaci o ostvarenom rezultatu poslovanja Stranke na 31. prosinca 2023., u Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2024. trebalo je točnije i realnije planirati rezultat poslovanja prethodne godine (25.143,56 eura).

Odredbama članka 16. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija propisano je, između ostalog, da u financijskom planu neprofitne organizacije mora biti vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan.

Državni ured za reviziju nalaže u financijskom planu te eventualnim izmjenama i dopunama financijskog plana točno iskazati rezultat poslovanja za koji se očekuje da će biti ostvaren na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se sastavlja financijski plan, ako je taj podatak poznat u vrijeme sastavljanja financijskog plana ili njegovih izmjena u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Nadalje, uz Izmjene i dopune Financijskog plana za 2024. nisu donesene izmjene i dopune Programa rada Stranke. Tako su za provedbu aktivnosti Stranke tijekom 2024., Programom rada za 2024. planirana financijska sredstva u ukupnom iznosu od 81.500,00 eura, a Izmjenama i dopunama Financijskog plana u iznosu od 92.950,00 eura, odnosno više za 11.450,00 eura ili 14,0 %. Za aktivnosti redovnog poslovanja (između ostalog, za plaće, zakupnine, režijske troškove, računovodstvene usluge i druge troškove) planirana su sredstva u iznosu od 54.600,00 eura, komunikaciju s javnošću u iznosu od 21.200,00 eura, sudjelovanje u radu europskog saveza liberala i produbljivanje međunarodne suradnje s ostalim liberalnim političkim strankama unutar i izvan Europske unije u iznosu od 2.100,00 eura, unutarstranačku komunikaciju i edukaciju u iznosu od 2.000,00 eura te izradu novih politika i programa Stranke u iznosu od 1.600,00 eura.

Prema odredbi članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, politička stranka može ostvarena financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju preporučuje uz donošenje izmjena financijskog plana donijeti i izmjene godišnjeg programa rada kako bi planirana sredstva po aktivnostima u godišnjem programu rada bila usklađena s iznosom sredstava osiguranih u izmjenama i dopunama financijskog plana u cilju boljeg upravljanja.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

U poslovnim knjigama manje su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani prihodi za 17.918,00 eura te rashodi za 17.917,78 eura. Tako su ukupni prihodi evidentirani i iskazani u iznosu od 82.066,48 eura, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u iznosu od 99.984,48 eura ili 21,8 % više, dok su rashodi evidentirani i iskazani u iznosu od 102.655,89 eura, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u iznosu od 120.573,67 eura ili 17,5 % više. Naime, po dostavljenom obračunu troškova izborne promidžbe (za izbor zastupnika u Hrvatski sabor održanim u travnju 2024.), koji je sastavila politička stranka – nositelj koalicijske liste (Socijaldemokratska partija Hrvatske) Stranka u svojim poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nije evidentirala ni iskazala ostvarene prihode od naknade troškova izborne promidžbe (17.918,00 eura), a umjesto ostvarenih ukupnih rashoda za promidžbu koji se odnose na Stranku (40.833,62 eura) evidentirani su i iskazani rashodi u iznosu od 22.924,91 euro (razlika između troškova i naknade po obračunu uvećana za 9,29 eura, odnosno troškove preferencijalne kampanje koje Stranka podmiruje sama i koji nisu uređeni zaključenim sporazumima). U skladu s načelom pojedinačnog iskazivanja pozicija, Stranka je u poslovnim knjigama trebala evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati ukupne prihode i ukupne rashode od izborne promidžbe, a ne samo njihovu razliku.

Također, rashodi za komunalne usluge (komunalna naknada, voda i naknada za uređenje voda, odvoz otpada, pričuva) za prosinac 2024. u iznosu od 81,89 eura te električnu energiju za kolovoz i rujan 2024. u iznosu od 27,10 eura nisu evidentirani u poslovnim knjigama iako je Stranka primila račune, dok su dva puta evidentirani rashodi za komunalne usluge za lipanj 2024. u iznosu od 89,22 eura i električnu energiju za srpanj 2024. u iznosu od 19,99 eura.

Prema odredbama članaka 7. i 8. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo neprofitnih organizacija temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Informacija u financijskom izvještaju je pouzdana kad u njoj nema značajne pogreške i pristranosti, odnosno kad vjerno odražava ono što predstavlja. Načelo pojedinačnog iskazivanja pozicija znači osiguravanje prikazivanja podataka pojedinačno po vrstama prihoda, rashoda, kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Neprofitna organizacija dužna je prikupljati podatke i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirati i iskazati pripadajuće prihode od naknade troškova izborne promidžbe i udjel troškova izborne promidžbe te rashode za komunalne usluge i električnu energiju u skladu s načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija propisanih odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima rashodi u iznosu od 1.473,89 eura nisu evidentirani, odnosno iskazani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Tako su u okviru rashoda za komunalne usluge u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za zakup poslovnog prostora koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za zakupnine i najamnine u iznosu od 1.367,34 eura te rashodi za plin u iznosu od 86,56 eura i električnu energiju u iznosu od 19,99 eura koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za energiju.

Prema odredbi članka 9., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Prema odredbi članka 6., stavka 1. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode za zakupnine i rashode za energiju prema računskom planu za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

U okviru drugih materijalnih rashoda evidentirani su rashodi za intelektualne usluge u iznosu od 6.895,00 eura, od čega su vrijednosno značajniji u iznosu od 4.200,00 eura ostvareni na temelju Ugovora o pružanju konzultantskih usluga iz lipnja 2024., zaključenog s obrtom za savjetovanje i usluge u vlasništvu potpredsjednice Stranke. Predmet Ugovora je pružanje intelektualnih usluga (savjetovanje i operativna pomoć u području odnosa s javnošću te marketinške strategije i aktivnosti) u pisanom i usmenom obliku. Ugovor je zaključen na razdoblje od 1. srpnja 2024. do izvršenja, a najkasnije do 1. srpnja 2026. Naknada za ugovoreni posao nije utvrđena Ugovorom, a obrt unaprijed, prije obavljanja usluga, ispostavlja mjesečne račune za usluge na iznos od 600,00 eura (računi su ispostavljeni početkom mjeseca za mjesečnu uslugu), što nije u skladu s odredbom članka 6. navedenog Ugovora, prema kojem se računi ispostavljaju po izvršenju usluga. Također, računi ne sadrže specifikaciju obavljenih usluga ni priloge kojima bi se moglo potvrditi izvršenje naručenih usluga. U vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2025.) dostavljena je Potvrda o izvršenju usluga od 10. siječnja 2025., prema kojoj su ugovorene usluge, i to: redovno savjetovanje u vezi s izgradnjom brenda Stranke, izrada i provođenje marketinške strategije, vođenje oglašivačkih kampanja na društvenim mrežama, priprema tekstualnog i vizualnog sadržaja za društvene mreže, medije i mrežnu stranicu Stranke, priprema i distribucija promidžbenog materijala te savjetovanje u području kriznog komuniciranja i reagiranja na aktualne političke okolnosti, obavljene u cijelosti, redovno i na zadovoljavajući način. Račune za studeni i prosinac 2024. ovjerio je likvidator (potpredsjednica Stranke), koji je ujedno i ispostavio račune kao pružatelj usluga (vlasnik obrta). Prema pisanom očitovanju odgovorne osobe iz kolovoza 2025., Ugovor o pružanju konzultantskih usluga raskinut je koncem lipnja 2025.

Odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj, a uredna je kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Državni ured za reviziju nalaže poslovne događaje evidentirati na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava te uz knjigovodstvene isprave (račune) na temelju kojih su ostvareni rashodi pribaviti pregled obavljenih usluga u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

3. Financijski izvještaji

- 3.1. Za 2024. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke (uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima). Bilješke sadrže informacije o Stranci, osnove sastavljanja financijskih izvještaja, sažetak značajnijih računovodstvenih politika te dopunu podataka i druge obvezne podatke, kao i AOP oznaku izvještaja na koju se odnose.

Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima sadrže podatke o ostvarenim rashodima tekuće i prethodne godine te indeks ostvarenja u odnosu na prethodnu godinu, ali ne sadrže razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na prethodnu godinu, značajnije više su ostvareni prihodi po posebnim propisima za 10.082,10 eura ili 16,3 %, dok su znatno manje ostvareni ostali prihodi za 11.557,33 eura ili 68,5 %. Nadalje, više su ostvareni materijalni rashodi za 28.687,40 eura ili 131,8 % (od čega značajniji za usluge promidžbe i informiranja za 22.854,36 eura ili 2 937,35 %), rashodi za zaposlene za 26.009,28 eura ili 125,6 % te drugi nespomenuti rashodi za 5.079,61 euro ili 6 349,5 %. Odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, propisano je, između ostalog, da su Bilješke dopuna podataka uz financijske izvještaje te da je u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

Stranka u Očitovanju navodi da prihvća Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2024.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2023., o čemu je sastavljeno Izvješće. Izražena su bezuvjetna mišljenja o financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja te nisu dani nalozi i preporuke.